

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM
VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ 181
“29” 08 2022 yil

**XIZMAT KO‘RSATISH KORXONALARINI LOYIHALASH
fanining**

ISHCHI O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 600000 – Xizmatlar sohasi
Ta’lim sohasi: 610000 – Xizmat ko’rsatish sohasi
Ta’lim yo‘nalishlari: 5610600 -Xizmat ko’rsatish texnikasi va
texnologiyasi (qishloq xo‘jalik
texnikasiga xizmat ko’rsatish bo‘yicha)

QARSHI – 2022 yil

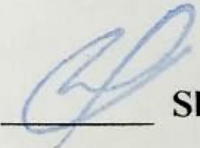
2022/9/16 14:52

Fanning o'quv dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashining 2022 yil «28» 06 dagi 11 -sonli yig'ilishida muhokama etilib, ma'qullangan o'quv dasturi va 2022-2023 o'quv yili o'quv rejasiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Chorshanbiyev R.X. - "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish va servis" kafedrasida katta o'qituvchisi

Fanning ishchi o'quv dasturi "Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish va servis" kafedrasida yig'ilishida (bayon № 1, 24.08 2022y.), "Muhandislik texnikasi" fakulteti Uslubiy Komissiyasida (bayon № 1, 26.08 2022y.) va institut Uslubiy Kengashida (bayon № 1, 29.08 2022y.) muhokama etilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

O'quv- uslubiy boshqarma boshlig'i **Sh. Turdiyev**

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi **E. Eshdavlatov**

Kafedra mudiri **Z. Batirov**

2022/9/16 14:53

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi oliy o'quv yurtlarida turli bilimlar sohasi yo'nalishi bo'yicha tayyorlanadigan mutaxassislarining bilim darajasi jahon miqyosida qo'yiladigan talablarga javob berishi uchun hukumatimiz tomonidan oliy ta'lim tizimini takomillashtirishga, uni rivojlantirish va dunyo miqyosi darajasiga olib chiqishga katta e'tibor qaratilmoqda.

Respublikamiz oliy o'quv yurtlarini bitirib chiqadigan mutaxassislar fundamental ilmiy bazaga, ilmiy yaratuvchilikka, zamonaviy informatsion texnologiyalarga ega bo'lishlari, tegishli sohalaridagi ilm-fan yutuqlarini tanlay bilishlari bilan birga ularning natijalarini ishlab chiqarishda keng joriy etishlari va iqtisodiy samara olishda faol ishtirok etishlari lozim.

Mazkur dastur O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti 5610600-Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha mutaxassis tayyorlash mazmuni va saviyasining majburiy minimumida bo'lgan talablarga muvofiq tuzilgan.

Ushbu fan dasturi mashinalarga xizmat ko'rsatish va ta'mirlashni amalga oshiruvchi korxonalarni loyihalash hamda respublikamizdagi ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar natijalari bilan bog'liq bo'lgan xizmat ko'rsatish va ta'mirlash sohasining yanada rivojlanishi masalalarini qamraydi.

Fan bo'yicha talabalarning bilimiga, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

«Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash» fanini o'zlashtirish jarayonida talaba:

- xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalashda talaba loyihalashga vazifani, korxona uchun maydon tanlashni, uni texnik-iqtisodiy asoslashni, korxonaning hamda loyihaning tushuntirish xatini, bosh rejani, loyihaning texnik texnologik va qurilish qismlarini, qurilishni tashkil qilish sxemasini bilishi kerak;

- talaba xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonalarida bajariladigan ishning hajmi, bajariladigan ishlar uchun solishtirma mehnat sarfi, ishlab chiqarish korpusidagi ustaxonalarni joylashtirish, yordamchi xizmatlarni tashkil qilish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak;

- talaba xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonalarning mehnat sarfi, unda ishlovchilarning soni, texnologik jarayonni bajarish uchun zarur bo'lgan asosiy texnologik uskunalar sonini aniqlash, loyihalanayotgan korxona ustaxonasi va yordamchi xonalarning maydonini ishlovchilar soni va uskunalar band qilgan maydon bo'yicha aniqlash, energiya bilan ta'minlash, yoritish, isitish, ventilyatsiya va yong'indan havfsizlik va sanitariya-gigena ko'rsatgichlarini aniqlash, ishlab chiqarish jarayonini loyihalash va qayta qurish bo'yicha malakalarga ega bo'lishi kerak.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

“Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash” fanini o'rganishda o'quv rejasida rejalashtirilgan matematik va tabiiy (Oliy matematika, Fizika, Nazariy mexanika), umumkasbiy (Mashina va mexanizmlar nazariyasi, Mashina detallari, Loyihalash jarayonini avtomatlashtirish, Yonilg'i va moylash materiallari va Mashinalar puxtaligi asoslari) va ixtisoslik (Traktorlar, qishloq xo'jalik mashinalari va jihozlari, Xizmat ko'rsatish texnikasi va jihozlari va h.k.) fanlaridan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish talab etiladi.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Mashinalarga xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlari maxsus ustaxonalarda, mashinalarni saqlash joylarida ham olib boriladi. Buning uchun xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonasi loyihalanganda uning ustaxonalari va mintaqalari zarur bo'lgan qurilma, asbob-uskunalar bilan jihozlagan bo'lishi lozim. Bunday uskunalar soni va ularning joylashishi xizmat ko'rsatish texnologiyasiga mos kelishi kerak.

Shuning uchun ham «Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash»da, xizmat ko'rsatish va ta'mirlash texnologik jarayonini bajarish zarur bo'lgan uskunalar bilan jihozlash xizmat ko'rsatish va ta'mirlash ishlab chiqarish texnologiyasining ajralmas qismidir.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

“Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash” fanini o'qitishda zamonaviy kompyuterlardan, internet tizimidagi ma'lumotlardan oqilona foydalanish; audio va video texnikasidan foydalanib, dunyo miqyosidagi yetakchi mutaxassislarining ma'ruza, amaliy ishlarni namoyish etish ko'zda tutiladi.

Fanni o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar, jumladan quyidagi interaktiv uslublardan, jumladan muhokama-munozara, jamoaviy muhokama yoki muammolar ro'yxatini tuzish, vaziyatni o'rganish, tahlil qilish, bahs yoki munozaralar olib borish, tanqidiy fikrlash, rolli o'yinlar, kichik guruhlarda ishlash, aqliy hujum, klaster (tutam, bog'lam), baliq skeleti, ajurli arra, FSMU, bumerang, skarabey, kaskad, Veyer, pinbord, “T-sxema”, delfi, blis-so'rov, “Nima uchun?” texnologiyalari, ma'ruza-anjuman texnikasi, BBXB (Bilaman, Bilishni xohlayman, Bilib oldim), konseptual va insert jadvallaridan keng foydalaniladi.

Fan bo'yicha ma'ruza matnlarini tayyorlashda chet mamlakatlar, jumladan Hamdo'stlik mamlakatlarida yangi chop etilib. "Internet" tizimi orqali tarqatilgan elektron darsliklar, o'quv qo'llanmalar va ma'ruza matnlaridan foydalaniladi.

Shuningdek, ma'ruzalarni o'tishda elektron ma'ruzalardan, mavzularga mos multimediali slaydlar va videofilmlardan foydalanish ko'zda tutiladi.

Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarida elektron mashqlar va masalalar to'plamlaridan, kompyuterlar yordamida fan bo'yicha kompyuter o'yinlari, test savol-javoblardan foydalaniladi.

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim. Bu ta'lim o'z mohiyatiga ko'ra ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarini to'laqonli rivojlanishlarini ko'zda tutadi. Bu esa ta'limni loyihalashtirilayotganda, albatta, ma'lum bir ta'lim oluvchining shaxsini emas, avvalo, kelgusidagi mutaxassislik faoliyati bilan bog'liq o'qish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondoshilishni nazarda tutadi.

Tizimli yondoshuv. Ta'lim texnologiyasi tizimning barcha belgilarini o'zida mujassam etmog'i lozim: jarayonning mantiqiyliigi, uning barcha bo'g'inlarini o'zaro bog'langanligi, yaxlitligi.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv. Shaxsning jarayonli sifatlarini shakllantirishga, ta'lim oluvchining faoliyatni aktivlashtirish va intensivlashtirish, o'quv jarayonida uning barcha qobiliyati va imkoniyatlari, tashabbuskorligini ochishga yo'naltirilgan ta'limni ifodalaydi.

Dialogik yondashuv. Bu yondoshuv o'quv munosabatlarini yaratish zaruriyatini bildiradi. Uning natijasida shaxsning o'z-o'zini faollashtirishi va o'z-o'zini ko'rsata olishi kabi ijodiy faoliyati kuchayadi.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish. Demokratik, tenglik, ta'lim beruvchi va ta'lim oluvchi faoliyat mazmunini shakllantirishda va erishilgan natijalarni baholashda birgalikda ishlashni joriy etishga e'tiborni qaratish zarurligini bildiradi.

Muammoli ta'lim. Ta'lim mazmunini muammoli tarzda taqdim qilish orqali ta'lim oluvchi faoliyatini aktivlashtirish usullaridan biri. Bunda ilmiy bilimni obyektiv qarama-qarshiligi va uni hal etish usullarini, dialektik mushohadani shakllantirish va rivojlantirishni, amaliy faoliyatga ularni ijodiy tarzda qo'llashni mustaqil ijodiy faoliyati ta'minlanadi.

Axborotni taqdim qilishning zamonaviy vositalari va usullarini qo'llash - yangi kompyuter va axborot texnologiyalarini o'quv jarayoniga qo'llash.

O'qitishning usullari va texnikasi. Ma'ruza (kirish, mavzuga oid, vizuallash), muammoli ta'lim, keys-stadi, pinbord, paradoks va loyihalash usullari, amaliy ishlar.

O'qitishni tashkil etish shakllari: dialog, polilog, muloqot hamkorlik va o'zaro o'rganishga asoslangan frontal, kollektiv va guruh.

O'qitish vositalari: o'qitishning an'anaviy shakllari (darslik, ma'ruza matni) bilan bir qatorda – kompyuter va axborot texnologiyalari.

Kommunikasiya usullari: tinglovchilar bilan operativ teskari aloqaga asoslangan bevosita o'zaro munosabatlar.

Teskari aloqa usullari va vositalari: kuzatish, blis-so'rov, oraliq va joriy, yakunlovchi nazorat natijalarini tahlili asosida o'qitish diagnostikasi.

Boshqarish usullari va vositalari: o'quv mashg'uloti bosqichlarini belgilab beruvchi texnologik karta ko'rinishidagi o'quv mashg'ulotlarini rejalashtirish, qo'yilgan

maqsadga erishishda o'qituvchi va tinglovchining birgalikdagi harakati, nafaqat auditoriya mashg'ulotlari, balki auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarning nazorati.

Monitoring va baholash: o'quv mashg'ulotida ham, butun kurs davomida ham o'qitishning natijalarini rejali tarzda kuzatib borish. Kurs oxirida test topshiriqlari yoki yozma ish variantlari yordamida tinglovchilarning bilimlari baholanadi.

“Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash” fanidan mashg'ulotlarning mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi:

Umumiy o'quv soati	146 soat
Shu jumladan:	
Jami auditoriya soatlari	66 soat
Ma'ruza	36 soat
Amaliy mashg'ulotlar	30 soat
Laboratoriya	-
Kurs loyihasi	-
Mustaqil ta'lim	80 soat

№	Bo'lim va mavzular nomi	Ma'ruza	Amaliy	Laboratoriya	Mustaqil ish
1.	Kirish. Fanning maqsad va vazifalari. Kirish. “Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash” fanining maqsadi va vazifalari. Fanga oid asosiy tushuncha va ta'riflar.	2			
2.	Agrosanoat kompleksining ta'mirlash-xizmat ko'rsatish bazasi. Ta'mirlash-xizmat ko'rsatish bazasining strukturasi. Korxonalarining turlari va ularning tavsifi. Ish joylarini tashkil etish. Mashinalarga sotishdan oldin xizmat ko'rsatish. Umumiy holatlar va korxonalarni loyihalash tartibi. Loyihalashga doir asosiy holatlar va boshlang'ich ma'lumotlar. Korxonani qurilishi uchun maydon tanlash. Loyixalashning asosiy vazifalari.	6	6		14
3.	Xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonalarining yillik ishlab chiqarish dasturini aniqlash. Mashina va uskunalarni-ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish strategiyasini tanlash. Ta'mirlash-xizmat ko'rsatishlar sonini aniqlash. Avtomobillarning ta'mirlash-xizmat ko'rsatishlar sonini aniqlash. Kombaynlarni ta'mirlash va ularga texnik xizmat ko'rsatish sonini hisoblash.	6	4		12

	Qishloq xo'jalik mashinalarni ta'mirlash va ularga texnik xizmat ko'rsatish hajmini aniqlash. Chorvachilik fermalari mashinalari va uskunalarining ta'mirlash-xizmat ko'rsatishlar sonini aniqlash.				
4.	Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishdagi mehnat sarfini hisoblash. Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarining sonini yiriklashtirilgan hisoblash uslubiyoti. Ta'mirlash korxonalarining ta'mirlash-xizmat ko'rsatish bo'yicha yillik hajmini texnologik uskunalar bo'yicha hisoblash. Yillik mehnat sarfini taqsimlash. Ta'mirlash xizmat ko'rsatish obyektlariga yillik mehnat sarfini taqsimlash. Yillik ish hajmini turlari bo'yicha taqsimlash va ta'mirlash korxonasining tarkibini aniqlash.	6	4		12
5.	Ta'mirlash korxonasining asosiy ko'rsatgichlarini hisoblash. Ishchi va uskunalarining vaqt fondi va ishlash rejimini vazifasi. Ta'mirlash korxonasining shtati. Ta'mirlash korxonalari uskunalarini hisoblash va ularni tanlash. Ta'mirlash korxonasining maydonini hisoblash. Ishlab chiqarish korpusining komponentlari Yuk oqimining sxemasini tanlash. Binoning gabaritlarini aniqlash. Ishlab chiqarish korpusining umumiy komponentlari. Yuk oqimining grafigi. Binoning rejasini tuzish ketma-ketligi.	4	4		12
6.	Korxonaning qurilish qismini loyihalash. Binolarni maqbullashtirish va tiplarga ajratish. Sanoat binolarining turlari. Binolarning hajm-planirovka yechimlari. Binoning asosiy konstruktiv elementlari. Binolar karkasi kolonnalari. Temir beton balkalar va fermalar. Stropila osti konstruksiyalari. Qoplamalarning to'suvchi qismlarini ko'taruvchi elementlar. Devorlar va to'siq devorlar. Oyna solish. Darvozalar. Sanoat binolarida yengil ko'taruvchi va to'suvchi konstruksiyalarni ishlatish.	4	4		12
7.	Korxonaning energetik resurslarini loyihalash. Siqilgan havoga bo'lgan talabini hisoblash. Suv, bug' va yonilg'iga bo'lgan ehtiyojni hisoblash. Kanalizatsiya, elektr energiyasi sarfini hisoblash. Mehnatni va tashqi muhitni muxofazasi tadbirlarini ishlab chiqish. Ta'mirlash korxonarida texnika xavfsizligi qoidalari.	4	4		12

	Korxona teritoriyasini va ta'mirlash ustaxonalarini planirovkasi va ularni saqlash. Ishlab chiqarish, omborxona va boshqa binolar va inshootlarning tuzilish va tarkibi. Ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari. Uskunalarni ishlatish va o'rnatish. Ta'mirlash korxonarida texnika xavfsizligi qoidalari. Korxona teritoriyasini va ta'mirlash ustaxonalarini planirovkasi va ularni saqlash. Ishlab chiqarish, omborxona va boshqa binolar va inshootlarning tuzilishi va tarkibi. Ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari. Uskunalarni ishlatish va o'rnatish. Binolardagi mikroiklim parametrlarini aniqlash. Yerga ulagich qurilmalarini hisoblash. Atrof-muhit muhofazasi bo'yicha chora-tadbirlar.				
8.	Loyihani iqtisodiy baholash. Ishlab chiqarish fondining bahosini hisoblash. O'zgaruvchan harajatlar bo'yicha birlik texnik texnik xizmat ko'rsatish yoki ta'mirlashning tannarxini hisobi. Loyihaning iqtisodiy samaradorligini hisoblash.	4	4		6
Jami:		36	30		80

ASOSIY QISM

MA'RUZA MASHG'ULOTLARI

1-ma'ruza. Kirish. Fanning maqsad va vazifalari. Kirish. "Xizmat ko'rsatish korxonalarini loyihalash" fanining maqsadi va vazifalari. Fanga oid asosiy tushuncha va ta'riflar. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2, Q3
2-ma'ruza. Agrosanoat kompleksining ta'mirlash-xizmat ko'rsatish bazasi Umumiy ma'lumotlar. Ta'mirlash-xizmat ko'rsatish bazasining tarkibi. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blis, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2, Q3
3-ma'ruza. Ta'mirlash - xizmat ko'rsatish bazasining strukturasi. Korxonalarning turlari va ularning tavsifi. Ish joylarini tashkil etish. Mashinalarga sotishdan oldin xizmat ko'rsatish. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
4-ma'ruza. Umumiy holatlar va korxonalarni loyihalash tartibi. Loyihalashga doir asosiy holatlar va boshlang'ich ma'lumotlar. Korxonani qurilishi uchun maydon tanlash. Loyixalashning asosiy vazifalari. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Aqliy hujum, blis-so'rov, munozara, o'z-o'zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2

5-ma’ruza. Xizmat ko’rsatish va ta’mirlash korxonalarining yillik ishlab chiqarish dasturini aniqlash. Umumiy ma’lumotlar. Korxonalarning yillik ishlab chiqarish dasturi tarkibi. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, baliq skeleti, munozara. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2, Q3
6-ma’ruza. Mashina va uskunalarni-ta’mirlash va texnik xizmat ko’rsatish strategiyani tanlash. Ta’mirlash-xizmat ko’rsatishlar sonini aniqlash. Avtomobillarning ta’mirlash-xizmat ko’rsatishlar sonini aniqlash. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, baliq skeleti, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2, Q3
7-ma’ruza. Ta’mirlash va texnik xizmat ko’rsatishdagi mehnat sarfini hisoblash. Dastlabki ma’lumotlar. Mehnat sarfini hisoblash. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, ajurali arra, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2, Q3
8-ma’ruza. Ta’mirlash xizmat ko’rsatish obyektlariga yillik mehnat sarfini taqsimlash. Umumiy ma’lumotlar. Yillik mehnat sarfini taqsimlash tartibi. Yillik mehnat hajmini ish turlari bo’yicha taqsimlash. Ta’mirlash korxonasining tarkibini aniqlash. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, ajurali arra, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
9-ma’ruza. Ta’mirlash korxonasining asosiy ko’rsatgichlarini hisoblash. Korxonaning asosiy ko’rsatgichlari. Korxonaning asosiy ko’rsatgichlarini hisoblash tartibi. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
10-ma’ruza. Ishchi va uskunalarining vaqt fondi va ishlash rejimini vazifasi. Ta’mirlash korxonasining shtati. Ta’mirlash korxonalari uskunalarini hisoblash va ularni tanlash. Ta’mirlash korxonasining maydonini hisoblash. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
11-ma’ruza. Ishlab chiqarish korpusining komponovkasi. Umumiy ma’lumotlar. Binolarning joylashuvi. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
12-ma’ruza. Yuk oqimining sxemasini tanlash. Binoning gabaritlarini aniqlash. Ishlab chiqarish korpusining umumiy komponovkasi. Yuk oqimining grafigi. Binoning planini tuzish ketma-ketligi. Qo’llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, munozara, o’z-o’zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2

13-ma’ruza. Korxonaning qurilish qismini loyihalash. Binolarni maqbullashtirish va tiplarga ajratish. Sanoat binolarining turlari. Binolarning hajm-planirovka yechimlari. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
14-ma’ruza. Korxonaning energetik resurslarini loyihalash. Umumiy ma’lumotlar. Siqilgan havoga bo‘lgan talabni hisoblash. Suv, bug’ va yonilg‘iga bo‘lgan ehtiyojni hisoblash. Kanalizatsiya, elektr energiyasi sarfini hisoblash. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
15-ma’ruza. Mehnatni va tashqi muhitni muhofazasi tadbirlarini ishlab chiqish. Ta’irlash korxonarida texnika xavfsizligi qoidalari. Korxona teritoriyasi va ta’irlash ustaxonalarini planirovkasi va ularni saqlash. Ishlab chiqarish, omborxona va boshqa binolar va inshootlarning tuzilishi va tarkibi. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, ajurali arra, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
16-ma’ruza. Ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari. Ishlab chiqarish sanitariyasi haqida umumiy ma’lumotlar. Uskunalarini ishlatish va o‘rnatish. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, baliq skeleti, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
17-ma’ruza. Ta’irlash korxonalarida texnika xavfsizligi qoidalari. Binolardagi mikroiklim parametrlarini aniqlash. Yerga ulagich qurilmalarini hisoblash. Atrof-muhit muhofazasi bo‘yicha chora-tadbirlar. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2
18-ma’ruza. Loyihani iqtisodiy baholash. Ishlab chiqarish fondining bahosini hisoblash. O‘zgaruvchan harajatlar bo‘yicha birlik texnik xizmat ko‘rsatish yoki ta’irlashning tannarxini hisobi. Loyihaning iqtisodiy samaradorligini hisoblash. Qo‘llaniladigan ta’lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta’lim. Aqliy hujum, blis, munozara, o‘z-o‘zini nazorat. Adabiyotlar: A1, A2, A3, Q1, Q2

**“Xizmat ko‘rsatish korxonalarini loyihalash” fani bo‘yicha ma’ruza mashg‘ulotining
kalendar rejasi**

T/r	Mavzular nomi	Soat
7-semestr		
1.	Kirish. Fanning maqsad va vazifalari.	2
2.	Agrosanoat kompleksining ta’irlash-xizmat ko‘rsatish bazasi	2
3.	Ta’irlash - xizmat ko‘rsatish bazasining strukturasi.	2
4.	Umumiy holatlar va korxonalarni loyihalash tartibi.	2
5.	Xizmat ko‘rsatish va ta’irlash korxonalarining yillik ishlab chiqarish dasturini aniqlash.	2

6.	Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishlar sonini hisoblash.	2
8-semestr		
7.	Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishdagi mehnat sarfini hisoblash.	2
8.	Ta'mirlash xizmat ko'rsatish obyektlariga yillik mehnat sarfini taqsimlash.	2
9.	Ta'mirlash korxonasining asosiy ko'rsatgichlarini hisoblash.	2
10.	Ishchi va uskunalarning vaqt fondi va ishlash rejimini vazifasi.	2
11.	Ishlab chiqarish korpusining komponentlari.	2
12.	Yuk oqimining sxemasini tanlash.	2
13.	Korxonaning qurilish qismini loyihalash. Binoning asosiy konstruktiv elementlari.	2
14.	Korxonaning energetik resurslarini loyihalash.	2
15.	Mehnatni va tashqi muhitni muhofazasi tadbirlarini ishlab chiqish.	2
16.	Ishlab chiqarish sanitariyasi qoidalari.	2
17.	Ta'mirlash korxonalarida texnika xavfsizligi qoidalari.	2
18.	Loyihani iqtisodiy baholash.	2
Jami:		36

AMALIY MASHG'ULOTLARNING MAVZULARI

1. Ta'mirlash-xizmat ko'rsatish korxonalarining strukturasi, turlarini va ularning tavsifini o'rganish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli ta'lim. Blis-so'rov, munozara, BBB, Insert.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

2. Loyihalashga doir boshlang'ich ma'lumotlarni tahlil qilishni va korxona qurilishi uchun maydon tanlashni o'rganish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Kichik guruhlarda ishlash, bahs- munozara, o'z-o'zini nazorat.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2

3. Loyihalanayotgan korxonada bajariladigan ta'mirlash-xizmat ko'rsatishlar sonini aniqlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahs-munozara, o'z-o'zini nazorat.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q2, Q3

4. Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatishdagi mehnat sarfini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahs-munozara, o'z-o'zini nazorat.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

5. Korxonaning yillik ish hajmini uning turlari bo'yicha taqsimlash va korxonaning tarkibini aniqlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. munozara, o'z-o'zini nazorat.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q3

6. Ishchi va uskunalarning vaqt fondini va ta'mirlash korxonasining shtatini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahs-munozara, o'z-o'zini nazorat.*
Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

7. Ta'mirlash korxonalari uskunalarini hisoblash va ularni tanlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

8. Ta'mirlash korxonasining maydonini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

9. Yuk oqimining sxemasini tanlash va binoning gabaritlarini aniqlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

10. Siqilgan havoga, suvga, bug'ga va yonilg'iga bo'lgan talablarni hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

11. Korxonaning elektr energiyasiga bo'lgan talabini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

12. Korxona ventilyatsiyasini, yoritilganligini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

13. Binolardagi yong'in havfsizligini va mikroiklim parametrlarini aniqlash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

14. Yerga ulagich qurilmalarini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

15. Birlik ta'mirlash tannarxini, loyihaning iqtisodiy samaradorligini hisoblash.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim. Bahsmunozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1, A2, Q1, Q2, Q3

**“Xizmat ko’rsatish korxonalarini loyihalash” fani bo’yicha amaliy mashg’ulotlarning
kalendar rejasi**

T/r	Mavzular nomi	Soat
7-semestr		
1.	Ta’irlash-xizmat ko’rsatish korxonalarining strukturasini, turlarini va ularning tavsifini o’rganish.	2
2.	Loyihalashga doir boshlang’ich ma’lumotlarni tahlil qilishni va korxona qurilishi uchun maydon tanlashni o’rganish.	2
3.	Loyihalanayotgan korxonada bajariladigan ta’irlash-xizmat ko’rsatishlar sonini aniqlash.	2
4.	Ta’irlash va texnik xizmat ko’rsatishdagi mehnat sarfini hisoblash.	2
5.	Korxonaning yillik ish hajmini uning turlari bo’yicha taqsimlash va korxonaning tarkibini aniqlash.	2
6.	Ishchi va uskunalarning vaqt fondini va ta’irlash korxonasining shtatini hisoblash.	2
8-semestr		
7.	Ta’irlash korxonalari uskunalarini hisoblash va ularni tanlash.	2
8.	Ta’irlash korxonasining maydonini hisoblash.	2
9.	Yuk oqimining sxemasini tanlash va binoning gabaritlarini aniqlash.	2
10.	Siqilgan havoga, suvga, bug’ga va yonilg’iga bo’lgan talablarni hisoblash	2
11.	Korxonaning elektr energiyasiga bo’lgan talabini hisoblash.	2
12.	Korxona ventilyatsiyasini, yoritilganligini hisoblash.	2
13.	Binolardagi yong’in havfsizligini va mikroiklim parametrlarini aniqlash.	2
14.	Yerga ulagich qurilmalarini hisoblash.	2
15.	Birlik ta’irlash tannarxini, loyihaning iqtisodiy samaradorligini hisoblash.	2
Jami:		30

MUSTAQIL TA’LIMNI TASHKIL ETISHNING SHAKLI VA MAZMUNI

Mustaqil ta’limning maqsadi - talabalar o’qituvchi rahbarligida o’quv jarayonida olgan bilim va ko’nikmalarini darsliklar, o’quv qo’llanmalar, o’quv-uslubiy majmualar, internet ma’lumotlari, o’quv-vizual va multimedia materiallari yordamida mustahkamlaydilar.

№	Mavzular nomi	Soat
1.	Xizmat ko’rsatish va ta’irlash korxonalarining turlari.	4
2.	Xizmat ko’rsatish va ta’irlash korxonalarining tasnifi.	8
3.	Xizmat ko’rsatish va ta’irlash korxonalari uchun ko’makchi ishlar hajmini hisoblash.	12
4.	Diagnostika ishlarining hajmini hisoblash.	12
5.	Asosiy diagnostika mashinalarining sonini hisoblash.	12
6.	Xizmat ko’rsatish va ta’irlash korxonasini isitish va shamollatish tizimi.	10

7.	Xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonasining asosiy texnik-iqtisodiy va solishtirma ko'rsatkichlari.	10
8.	Faoliyat ko'rsatayotgan xizmat ko'rsatish va ta'mirlash korxonasini qayta qurish (rekonstruksiya).	12
Jami:		80

Dasturning informasion- uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida O'zbekiston Respublikasining Kodekslari, Prezident Qarorlari va Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari, chet el va Respublikamizda nashr etilgan adabiyotlar, elektron adabiyotlar, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari mavzusiga oid texnik jihozlar, turli slaydlar, vikepediyalar, ilmiy jurnallardagi maqolalar, ma'ruza matnlari, fan bo'yicha o'quv-uslubiy majmualar hamda internet materiallaridan foydalaniladi.

FAN BO'YICHA TALABALAR BILIMINI NAZORAT QILISH

Talabalar bilimini nazorat qilish Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tavsiya etilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar o'zlashtirishini baholash tizimi to'g'risida"gi N i z o m (*O'z.R. OO'MTVning 2017 yil 14 avgustdagi 87-02-2642-sonli xati bilan tavsiya etilgan*) asosida bosqichma-bosqich amalga oshiriladi.

Ushbu Nizomga muvofiq fan bo'yicha o'quv semestri davomida ikki turdagi, ya'ni oraliq va yakuniy nazoratlar o'tkaziladi.

Oraliq baholash (OB) – semestr davomida talabaning fan o'quv dasturini tegishli tugallangan bo'lim(lar)ini o'zlashtirishini baholash usuli. OB soni (bir semestrda 2 tadan oshmasligi lozim) va shakli (suhbat, yozma ish, og'zaki so'rov, test o'tkazish, kollokvium, hisob-grafika ishi, nazorat ishi, kurs ishi, kurs loyihasi, ijodiy topshiriq va hokazo) fan xususiyati va unga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi.

Yakuniy baholash (YAB) – semestr yakunida talabaning muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishini baholash usuli. U asosan tayanch

tushuncha va iboralarga asoslangan yozma ish, ogʻzaki soʻrov, test, ijodiy ish va boshqa shakllarda oʻtkaziladi.

Fan boʻyicha talabalar reyting balini aniqlash mezonlari

Talabalarning fanlarni oʻzlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

Talabaning fan boʻyicha oʻzlashtirishini baholashda quyidagi mezonlarga asoslaniladi:

5 (aʼlo) baho:

xulosa va qaror qabul qilish;
ijodiy fikrlay olish;
mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarini amalda qoʻllay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega boʻlish.

4 (yaxshi) baho:

mustaqil mushohada yurita olish;
olgan bilimlarini amalda qoʻllay olish;
mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega boʻlish.

3 (qoniqarli) baho:

mohiyatini tushunish;
bilish, aytib berish;
tasavvurga ega boʻlish.

2 (qoniqarsiz) baho:

dasturni oʻzlashtirmaganlik;
fanning mohiyatini bilmaslik;
aniq tasavvurga ega boʻlmaslik;
mustaqil fikrlay olmaslik.

INFORMATSION USLUBIY TA'MINOT

Asosiy adabiyotlar

1. J.D. Hill, Glynn Rhodes, Steve Vollar. Car Park Designers'. Handbook 2nd Revised edition. 2013.
2. Musajonov M.Z. Avtotransport tarmog'i korxonalarini loyihalash.- 2-nashr T.: A. Navoiy nomidagi O'zbekiston milliy kutubxonasi nashriyoti. 2011.-320 b.
3. Napolskiy G.M., Pugin A.V. «Avtotransport korxonalarini qayta qurish va texnik qayta jihozlash» T, TAYI. 2004 y.
4. Напольский Г.М. Технологический расчет и планировка станций технического обслуживания автомобилей.- М, МАДИ (ГТУ), 2003.-53 с.
5. Мишин М.М. Проектирование предприятий технического сервиса.: Учебное пособие. - Мичуринск : Изд-во МичГАУ, 2008. -213 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. //Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 26 yanvar, №11.

2. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. –T.: “O'zbekiston” NMIU, 2016. – 56 b.

3. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza 2016 yil 7 dekabr. – T.: “O'zbekiston” NMIU, 2016. – 48 b.

4. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: “O'zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.

5. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. - T.:2017 yil 7 fevral, PF-4947-sonli Farmoni.

6. Avtomobillar texnik ekspluatatsiyasi. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi avtotransport oliy o'quv yurtlari talabalari uchun darslik sifatida tavsiya etgan. Prof. Sidiqnazarov Q.M. umumiy tahriri ostida, Toshkent “VORIS-NASHRIYOT”, 2008. – 560

7. Musajonov M.Z. Avtotransport tarmog‘i korxonalarini loyihalash: Oliy o‘quv yurtlari bakalavriat talabalari uchun darslik. –T.: «Ezgulik manbai» nashriyoti, 2007. -232 b.

8. Рассказов М.Я. Организация ремонтного производства агропрома. М.: Колос. 1990. 208с.

9. Скиба А.П. Управление ремонтным производством в сельском хозяйстве. М.: Колос. 1990 236 с.

Internet saytlari

1. www.gov.uz- O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
3. www.ziyonet.uz
4. www.worldeconomics.com

